

ปัจจัยในการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ: กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในคดีข่มขืน เรือนจำพิเศษกรุงเทพ

ปิยนาก ชัยศิริ¹ และนวกัทร ณรงค์ศักดิ์²

วันได้รับบทความ: 6 ตุลาคม 2566 วันแก้ไข: 27 ตุลาคม 2566 วันยอมรับเผยแพร่: 30 ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังชายในคดีข่มขืน ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพ และ 2) นำเสนอข้อเสนอแนะ มาตรการและความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ ทฤษฎีใช้อธิบายสาเหตุของการกระทำความผิดทางเพศ แนวคิดสตรีนิยม แนวคิดที่ว่าด้วยความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อป้องกันการถูกข่มขืน เป็นทฤษฎีหลักในการออกแบบการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังชาย เจ้าหน้าที่เรือนจำ นักจิตวิทยา และนักอาชญาวิทยา โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อ จำแนกความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในแต่ละประเด็น ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศ ประกอบด้วย 11 ประการ คือ 1) ลักษณะทางกายภาพของเหยื่อ 2) การเสพยาเสพติดหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) ปัญหาทางด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข 4) เกิดจากการกระตุ้นทางเพศ 5) การรับรู้สิ่งยั่วยุทางกามารมณ์จากสื่อต่าง ๆ 6) ความคุ้นเคยกับเหยื่อ 7) ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย 8) โอกาสในการก่ออาชญากรรมทางเพศเอื้ออำนวยให้ก่อเหตุ ลักษณะของเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ 9) ความสามารถในการยับยั้งชั่งใจต่ำ 10) มีปมในวัยเด็ก และได้เสนอแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ ประกอบด้วย 5 ประการ คือ 1) การปลูกฝังทางค่านิยมของเพศชาย-หญิง ในด้านคุณค่าการมีสิทธิเท่าเทียมกัน 2) การพิจารณาตนเองให้ดี อย่าให้เกิดหลงผิด 3) ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 4) ปรับบทลงโทษทางกฎหมาย 5) หลีกเลี่ยงสื่อลามก อนาจาร

คำสำคัญ: อาชญากรรม, อาชญากรรมทางเพศ, ข่มขืน

¹ นักศึกษาศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต (ผู้ประพันธ์บทความ)

² อาจารย์ คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Factors of Committing Sex Crimes: A Case Study of Male Inmates on Rape Cases in Bangkok Remand Prison

Piyanart Chaisiri¹ & Nawaphat Narongsak²

Received Date: October 6, 2023 Revised Date: October 27, 2023 Accepted Date: October 30, 2023

Abstract

The objectives of this research were 1) to study of the causes of sex crimes: a case study of male prisoners in the Bangkok Remand Prison, and 2) to propose the recommendation, measures and opinions to guide the prevention of offenses leading to sex crimes. This research is qualitative research using the theory of motivation, theories regarding the explanation of the causes of sexual offences, the concept of feminism, and the concept of economic knowledge to prevent rape, as the main theories in research design. The interview form was used as a tool to collect the data from male inmates, prison officials, psychologists, and criminologists. The data were analyzed and compared to classify different opinions and similar opinions on each issue. The results of the study revealed that the cause of sexual crimes and the motive for committing an offense leading to sex crimes, consisting of 11 factors, which are 1) Physical characteristics of the victim, 2) Taking drugs or drinking alcohol, 3) Social problems, living environment or living in the circle of drugs and vices, 4) Sex drive, 5) Perceiving sexual temptations from the media, 6) Familiarity with victims, 7) Fearlessness of the law, 8) The opportunity to commit a sexual crime facilitates it, characteristics of victims and perpetrators, 9) Poor ability to restrain, 10) Having problems in childhood. The guidelines for preventing offenses that lead to sex crimes were proposed, consisting of 5 factors: 1) Cultivating male-female values in terms of equal rights, 2) Good self-consideration; not allowing yourself to be easily led astray, 3) Not getting involved in drugs or alcoholic beverages, 4) Amending legal penalties, and 5) Avoiding pornography.

Keywords: Crime, Sex crimes, Rape

¹ Graduate student, Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University (Corresponding author)

² Lecturer, Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

บทนำ (Introduction)

ในสภาวะปัจจุบันการเสื่อมโทรมของสถาบันทางสังคมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากผลโดยตรงทางด้านเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ และการเมืองการปกครอง ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและอย่างรวดเร็ว วิถีชีวิตของแต่ละบุคคลเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สังคมต้องเผชิญกับปัญหาหอบด้าน และหนึ่งในนั้นก็คือปัญหาทางด้านอาชญากรรมที่เป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งอาชญากรรมยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ตลอดเวลา (พุดพิงศ์ พุทธวงศ์, 2561) ในปัจจุบันมีการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ มากมายหลากหลายรูปแบบเกิดขึ้นใหม่เรื่อย ๆ แต่มีอาชญากรรมอยู่รูปแบบหนึ่งที่สังคมไทยให้ความสนใจตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คือ อาชญากรรมทางเพศ เนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องเพศเป็นเรื่องใหญ่ เพราะเป็นคติที่สะท้อนจิตใจของคนในสังคมไทย เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม และจริยธรรม ที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านร่างกาย จิตใจของเหยื่อและครอบครัวเป็นอย่างมาก สำหรับประเทศไทยจะพบได้ว่าปัญหาการข่มขืนได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่เหยื่อที่ถูกข่มขืนส่วนใหญ่เป็นได้ทั้งชายและหญิง ในทุกช่วงอายุล้วนแต่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้เช่นกัน และยิ่งไปกว่านั้นก็คือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อยังมีอายุน้อยที่สุดเพียง 4 ปี และอายุมากที่สุด 94 ปี ผู้ข่มขืนไม่ใช่เฉพาะบุคคลแปลกหน้าที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนเท่านั้น ในปัจจุบันยังพบว่าผู้ข่มขืนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รู้จักเป็นเพื่อน หรือคนรัก รวมทั้งบุคคลในเครือญาติ หรือในครอบครัวเดียวกัน (Incest) เช่น บิดาข่มขืนบุตรสาวกระทั่งโตเป็นสาวจนตั้งท้อง เป็นต้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการข่มขืนนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากบุคคลใกล้ชิด และบุคคลไกลตัว

สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศอาจแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยที่น่าสนใจ คือ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำความผิด 2) ปัจจัยด้านเหยื่อ และ 3) ปัจจัยด้านโอกาส (สุขมา อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ, 2559) นอกจากนี้ ปัจจัยด้านความกดดันทางสังคม ในเรื่องการเงินมีผลต่อการกระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะท้อนขวัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่กระทำความผิดส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนว่างงาน และผู้ใช้แรงงานที่ได้รับค่าแรงขั้นต่ำเป็นจำนวนเกินกว่าครึ่งของผู้ที่กระทำความผิดทั้งหมด (ศุภิกา ก้อนแพง, 2560) ทั้งนี้ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน และนักศึกษา ส่งผลต่อนักเรียน และนักศึกษาที่เป็นผู้เสียหายจะเกิดความอับอายต่อสังคมและครอบครัวทำให้ไม่กล้าที่จะไปเรียน หรือไม่กลับไปเรียนหนังสืออีกเลย บางรายที่สภาพจิตใจบอบช้ำมาก ๆ อาจจะต้องเข้ารับการรักษา หรือบางรายอาจคิดสั้นฆ่าตัวตาย (ศุภรัตน์ เสงตระกุล, 2554)

ดังนั้นอาชญากรรมทางเพศจึงเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายเดือดร้อนให้แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ บางกรณีอาจเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน รวมถึงรุนแรงถึงขั้นสูญเสียชีวิต ความรุนแรงของการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นนั้น ส่งผลทั้งต่อด้านสุขภาพและอารมณ์ อีกทั้งยังทำให้เกิดความรู้สึกสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองด้วย โดยผลกระทบนั้นไม่เพียงแต่ส่งผลต่อจิตใจผู้ถูกกระทำ แต่ยังมีผลกระทบไปสู่ครอบครัวชุมชน และสังคมในมุมของความไม่มั่นคงปลอดภัย นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจที่หลายคนคิดไม่ถึง ความสูญเสียที่เกิดขึ้นหากคิดออกมาในรูปของตัวเงินจะพบว่ามีมูลค่ามหาศาล ทั้งเรื่องของการขาดงานของตัวผู้ถูกกระทำ การสูญเสียเงินเนื่องจากการรักษาพยาบาลจากการได้รับบาดเจ็บ รวมไปถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องสูญเสียเป็นค่าดำเนินคดีที่เกิดขึ้น ซึ่งส่วนนี้ยังไม่นับรวมถึงการเยียวยาสุขภาพ

จิตใจของเหยื่อที่เกิดความหวาดกลัวจากการคุกคามทางเพศอีกด้วย ผลกระทบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จะต้องมีการเยียวยารักษาเหยื่อ บางรายอาจเกิดบาดแผลขึ้นในจิตใจไปตลอดชีวิต ปัญหานี้จึงสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัญหาสังคมในด้านอื่น ๆ (วิธญา ปลั่งศรีสกุล, 2561: 13)

จากปัญหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเพศที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและควรหาทางรับมือและแก้ไข เนื่องจากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเพศ ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรบุคคลทั้งตัวผู้ที่ถูกข่มขืน และตัวผู้กระทำความผิด รวมถึงงบประมาณที่ต้องสูญเสียไปทั้งในส่วนของ การบำบัดผู้ที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา และการกักขังผู้กระทำความผิด อาชญากรรมทางเพศนั้นยังเป็น ปัญหาที่สร้างความเสียหายเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ บางกรณี อาจเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน รวมถึงรุนแรงถึงขั้นสูญเสียชีวิต สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและ ต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนากระบวนการป้องกันปัญหาอาชญากรรมทางเพศให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุปัจจัย เหล่านี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่สำคัญของการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้กระทำความผิดและนำผลมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการป้องกัน โดยเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบให้นำไปใช้เป็นแนวทางแก้ไข พื้นฟู บำบัด ผู้กระทำความผิดให้มีกระบวนการทางด้านความคิดและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนทั่วไปในการนำองค์ความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงและป้องกันปัญหาที่ปัญหา จะเกิดขึ้น อันจะนำไปสู่ความสูญเสียอย่างประมาทค่าไม่ได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้คนที่อาจกลายเป็นเหยื่อ และเป็นองค์ความรู้ให้กับเด็กและเยาวชนทั่วไป เพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อและลดการก่อ อาชญากรรมทางเพศในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (Research Objectives)

- ศึกษาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังชายในคดีข่มขืน ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ
- เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะ มาตรการ และความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์เรียกว่า ทฤษฎีลำดับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มาสโลว์ ได้ตั้งสมมติฐานว่า บุคคลมีความต้องการเรียงเป็นลำดับขั้น จากระดับพื้นฐานไปยังระดับสูงเป็นทฤษฎีที่อธิบายถึง ความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมาสโลว์เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ระดับคือ 1. ความต้องการทาง ร่างกายเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย 2. ความต้องการด้านความมั่นคง ปลอดภัย เป็นความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคง 3. ความต้องการความรักและ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีความสัมพันธ์ที่ดี ได้รับความรัก หรือรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความต้องการ

นี่เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านสังคม 4. ความต้องการมีเกียรติ และศักดิ์ศรี เป็นความต้องการด้านความเคารพเกิดขึ้นเมื่อความต้องการด้านอื่นๆ ได้รับการตอบสนองแล้ว คนเรา จะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงขึ้นมีความภูมิใจและสร้างความนับถือตนเองได้รับการยกย่องจากผู้อื่น 5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการที่จะเป็นในสิ่งที่คนๆ หนึ่งสามารถเป็นได้ เป็นสิ่งที่มีความ เฉพาะเจาะจงเช่น คน ๆ หนึ่งถูกเติมเต็มจากตัวเองในการทำบางอย่างให้ดีที่สุด เป็นการบรรลุศักยภาพของตัวเอง และพัฒนาตัวเอง ซึ่งจากทฤษฎีของมาสโลว์จากความต้องการความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เมื่อ ไม่ได้รับการตอบสนอง อาจเกิดแรงจูงใจให้ก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศได้ ส่วนทฤษฎีความต้องการ อี อาร์ จี ของ แอลเดอร์เฟอร์ ได้สนับสนุนแนวคิดของมาสโลว์ แต่ได้ปรับลำดับความต้องการของมนุษย์จาก 5 ลำดับเหลือเพียง 3 ลำดับ ซึ่งเมื่อความต้องการด้านต่าง ๆ ได้รับการตอบสนองมนุษย์ก็จะได้รับความพึงพอใจ แต่หากความต้องการนั้น ไม่ได้รับการตอบสนองอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ หรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ย่อมทำให้เกิดความคับข้องใจอันอาจ เป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในทางก้าวร้าว ทำลาย และทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ โดย ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง จนอาจเป็นสาเหตุหรือปัจจัยในการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทาง เพศขึ้นได้ ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมและแรงจูงใจ โดยการ ก่ออาชญากรรมทางเพศอาจเกิดจากแรงจูงใจในการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขัง ชายว่าเกิดจากความต้องการด้านใดจากทฤษฎีดังกล่าว เพื่อให้เห็นถึงแรงจูงใจที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล และสามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการป้องกันจากแรงจูงใจของนักโทษชายที่แตกต่างกันได้ และเพื่อ นำไปสู่การสร้างเครื่องมือวิจัย โดยเป็นกรอบและแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก ให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง และครอบคลุมต่อประเด็นแรงจูงใจของนักโทษชายที่ก่ออาชญากรรมทางเพศ

1.2. แนวคิดและทฤษฎีใช้อธิบายสาเหตุของการกระทำความผิดทางเพศ

ประกอบด้วยทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่มองว่าสาเหตุของความผิดปกติทางด้านจิตใจแนวคิดจิตวิเคราะห์ จะพิจารณาในเรื่องของจิตใต้สำนึกที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการกระทำความผิด ซึ่งการกระทำความผิดของคนเรา นั้น เกิดขึ้นจากสภาวะทางจิตใจเป็นสำคัญ กล่าวคือ ภาวะจิตใจทำให้มีผลต่อการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ คนเราทุกคนจะทำอะไรลงไปย่อมแล้วแต่การสั่งการของจิตใจ ดังนั้น ภาวะจิตใจจึงเป็นตัวการที่ทำให้มนุษย์ ทำในสิ่งที่ผิดหรือถูก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเอเคอร์ เชื่อว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นผลมาจาก กระบวนการเรียนรู้โดยผ่านทางความใกล้ชิดหรือทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น ทฤษฎีทางเจตคติ เป็นทฤษฎีทางเจตคติที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้อธิบายพฤติกรรมที่ควบคุมได้ด้วยตนเอง จากทฤษฎีดังกล่าวนี้ ผู้วิจัย นำมาเพื่อใช้ในกระบวนการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ก่ออาชญากรรม โดยอาจเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทาง ความใกล้ชิดหรือเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมรุนแรง ซึ่งพฤติกรรมก่ออาชญากรรมทางเพศ อาจเป็น ผลมาจากกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านทางความใกล้ชิดส่งผลให้อาจเกิดเป็นสาเหตุในการก่ออาชญากรรมทาง เพศขึ้นได้

1.3. แนวคิดสตรีนิยม

เป็นอุดมการณ์อย่างหนึ่งที่ผู้หญิงต้องการที่จะปรับเปลี่ยนความคิดของสังคมให้เกิดความเท่าเทียมกัน พบว่าสาเหตุหนึ่งที่น่ามาสู่การใช้ความรุนแรง คือ เกิดจากความเหลื่อมล้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศที่ทำให้

ผู้หญิงถูกกีดกัน และมีสถานภาพที่ด้อยกว่าผู้ชายจากการปลุกฝังในสังคมชายเป็นใหญ่ จนกลายเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกิดการเอาเปรียบระหว่างกันซึ่งเป็นการเพิ่มให้เกิดความขัดแย้ง ความไม่ลงรอยทางความคิดมากยิ่งขึ้น เป็นสาเหตุที่นำมาสู่การใช้ความรุนแรงกับผู้หญิงทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่ออยู่บ่อยครั้ง วิธีการหนึ่งที่ผู้หญิงมองว่าจะช่วยลดปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงในสังคมไทย คือ การปรับเปลี่ยนในด้านโครงสร้างสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างเป็นระบบ ปรับทัศนคติเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคมให้คนในสังคมเชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายแม้จะมีความแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็มีคุณค่าไม่ด้อยไปกว่ากัน และผู้หญิงก็ต้องพยายามที่จะยืนด้วยขาของตัวเองมากกว่าการพึ่งพิงผู้ชายเป็นหลัก ทฤษฎีสตรีนิยมนี้ถ้าจะว่าไปแล้วเป็นทฤษฎีที่ส่งเสริมความสนใจต่อความอ่อนแอของผู้หญิง และต้องการให้สังคมคำนึงถึงความเสียเปรียบของหญิงในทางกายภาพอีกประเด็นหนึ่งที่จะพิจารณา คือ กฎหมายอาญามีความบกพร่องอย่างไรต่อการกำหนดความผิดทางเพศ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเอาเปรียบผู้หญิงในเรื่องนี้ เพราะปัญหาความผิดทางเพศคือปัญหาใหญ่ของสังคม จากทฤษฎีสตรีนิยมดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยนำมาใช้อธิบายถึงปรากฏการณ์ และวิเคราะห์ถึงแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศเพื่อให้เห็นถึงแรงจูงใจที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเกิดจากความคิดของสังคมที่แสดงให้เห็นความเลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมทางเพศจนเกิดเป็นสาเหตุ หรือแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมทางเพศขึ้น กลายเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกิดการเอาเปรียบระหว่างกันซึ่งเป็นการเพิ่มให้เกิดความขัดแย้ง สามารถนำไปอธิบายสาเหตุในการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังชายว่า ผู้ต้องขังเหล่านั้นอาจมีความคิดเห็นในเรื่องเพศ ที่มองเพศหญิงมีสถานะที่ด้อยกว่าตนเอง จนอาจส่งผลให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้

1.4. แนวคิดว่าด้วยความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อป้องกัน “การถูกข่มขืน” (Economics of Rape Prevention)

การประหารชีวิตในคดีฆ่าข่มขืนเป็นเพียงมาตรการหนึ่งของการการเพิ่มบทลงโทษแก่อาชญากรที่ก่อคดีข่มขืน อาจส่งผลทำให้ต้นทุนที่คาดเดานั้น แต่ไม่ได้เป็นเครื่องมือที่รับประกันว่าคดีการฆ่าข่มขืนจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ด้วยปัจจัยที่ยากที่จะคาดเดาดังกล่าว จึงต้องเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่สามารถใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการลดผลที่อาชญากรจะได้รับการข่มขืนได้ เช่น การแต่งกายให้มิดชิด การไม่พกพาทรัพย์สินที่มีค่าติดตัว หรือหัดพกพาเครื่องป้องกัน เช่น สเปรย์น้ำตา เพื่อที่อย่างน้อยเป็นมาตรการการป้องกันตัว

1.5. พฤติกรรมอาชญากรข่มขืน

พฤติกรรมอาชญากรข่มขืน มองว่า การมีความต้องการทางเพศสูงนั้น มีสาเหตุได้ทั้งจากความผิดปกติทางด้านร่างกายและความผิดปกติทางด้านบุคลิกภาพหรือปมทางจิตในเรื่องเพศ จนนำไปสู่การไม่สามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้ และยิ่งถ้าได้รับการกระตุ้นจากสิ่งยั่วยุทางกามารมณ์ หรือแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดทำให้สูญเสียการควบคุมตัวเอง หรือการรับรู้ผิดชอบชั่วดี จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมการข่มขืนได้ในที่สุด เช่น การข่มขืนที่เกิดขึ้นจากโอกาส (Opportunistic Rapist) เป็นการข่มขืนที่ไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้ามาก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากมีความต้องการทางเพศอย่างทันทีทันใด ซึ่งมักจะมีการใช้แอลกอฮอล์และยาเสพติดร่วมด้วย

1.6. ทฤษฎีเชิงป้องกันอาชญากรรม

การป้องกันอาชญากรรมมีความหมายและขอบเขตที่หลากหลายโดยอาจ หมายถึงการทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้นตั้งแต่แรก หรืออาจหมายถึงการทำให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมาแล้วไม่เกิดขึ้นมาอีก ดังนั้นนักอาชญาวิทยาได้จัดประเภทของการป้องกันอาชญากรรมออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ โดยรูปแบบที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป คือ รูปแบบที่มีแนวทางในการป้องกันอาชญากรรม 4 แนว คือ 1) การป้องกันโดยอาศัยกฎหมายและการลงโทษ เพื่อข่มขู่ยับยั้งให้คนที่คิดจะทำผิดเกรงกลัวและคนที่ทำผิดแล้วไม่กล้าทำผิดขึ้นอีก เป็นการตัดมูลเหตุจูงใจโดยการทำให้กลัว 2) การป้องกันโดยการปรับสภาพแวดล้อมและขจัดปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิด เช่น ขจัดความยากจน การขาดการศึกษา ควบคุมแหล่งอบายมุข พัฒนาอาชีพ ที่อยู่อาศัย เป็นการป้องกันโดยให้การพัฒนาเป็นแกนนำ 3) การป้องกันโดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยใช้การออกแบบและเทคโนโลยีในการขัดขวางการเกิดอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้น เป็นการตัดช่องโอกาสในการทำผิดโดยใช้เหล็กดัด ลูกกรง วงจรปิด ประตูไฟฟ้า สัญญาณเตือนภัย และการออกแบบเมือง ฯลฯ และ 4) การป้องกันโดยใช้สภาพแวดล้อมนามธรรมโดยการรวมตัวกันของคนในชุมชนในการเป็นหูเป็นตา ตัดช่องโอกาสในการกระทำผิด

1.7. ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดการลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิดเป็นทฤษฎีการลงโทษที่มุ่งที่จะตอบแทน หรือทดแทนการกระทำความผิดโดยจะมองย้อนไปในอดีตถึงการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดแล้วจึงพิจารณาโทษโดยไม่ได้มองถึงอนาคต สามารถนำทฤษฎีดังกล่าว ไปใช้ในการพิจารณาการเพิ่มบทลงโทษให้กับนักโทษในคดีอาชญากรรมทางเพศตามความเชื่อที่ว่าบุคคลจะกระทำการโดยอ้อมมาจากเจตจำนงเสรี ที่เรียกว่า (Free will) ภายใต้การตัดสินใจของตนเอง บุคคลย่อมสามารถเลือกการกระทำของตนเองได้ภายใต้เหตุและผลของตนเอง ดังนั้น บุคคลย่อมต้องรับผิดชอบในการกระทำที่ได้กระทำ

1.8. ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง

ประเด็นที่ควรพิจารณาคือเราควรจะใช้หลักการลงโทษเพื่อป้องกันในความผิดลักษณะใดจึงจะเหมาะสม หากพิจารณาจากการกระทำแล้ว แยกเป็น 2 กรณี คือ 1) ผู้กระทำความผิดมีเวลาไตร่ตรองในการกระทำผิดหรือไม่ 2) การกระทำผิดโดยประมาทและเจตนา สามารถนำทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นนี้ ไปใช้ในการพิจารณาการลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อยับยั้งไม่ให้มีการก่ออาชญากรรมซ้ำขึ้นอีก เป็นการให้ข้อคิด เตือนสติบุคคลอื่น ๆ ที่อาจจะกระทำความผิดให้เห็นตัวอย่างการลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อผลในการยับยั้งและป้องปรามบุคคลอื่นมิให้กระทำความผิด

1.9. พระราชบัญญัติ มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.2565

มาตรการในกฎหมาย แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบคือ มาตรการทางการแพทย์ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

1. มาตรการทางการแพทย์ (Medical Treatment) ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เช่น ข่มขืนกระทำชำเรา ข่มขืนเด็ก อนาคตอาจมีสาเหตุการกระทำความผิดแตกต่างกันไป บางรายมีสาเหตุมาจากทางร่างกาย เช่น ฮอร์โมนที่ผิดปกติ วิธีการป้องกันไม่ให้ไปเกิดอันตรายต่อสังคมที่วิธีหนึ่ง คือ การใช้มาตรการ

ทางการแพทย์ในการบำบัด ซึ่งมีหลายรูปแบบ รวมทั้งการใช้ยาหรือสารเคมีในการลดความต้องการทางเพศ (Chemical Castration) กฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

2. มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (Supervision Orders) ในเวลาที่กรมราชทัณฑ์กำลังจะปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง กฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ มาตรา 23 กำหนดให้กรมราชทัณฑ์จำแนกนักโทษเด็ดขาดเป็นรายบุคคล เพื่อดูว่าผู้กระทำความผิดเหล่านี้มีใครใดเข้าข่ายที่จะมีโอกาสในการเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำ กรมราชทัณฑ์จะส่งรายชื่อคนที่เข้าข่ายให้คณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง คณะกรรมการร่วมนี้จะเสนอพนักงานอัยการและเสนอต่อศาล โดยนักโทษจะได้รับความช่วยเหลือจากทนายความ หากศาลเห็นว่านักโทษเด็ดขาดจะกระทำความผิดซ้ำภายหลังปล่อยตัว ศาลจะกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

3. มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ นำมาใช้ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ใช้กับผู้ถูกเฝ้าระวังภายใต้คำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หากผู้ถูกเฝ้าระวังคนใดฝ่าฝืน มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ ศาลอาจจะออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษได้

กรณีที่ 2 ศาลสามารถออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษได้ทันที ตั้งแต่เวลาที่ปล่อยตัวนักโทษจากเรือนจำ จากพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะนำไปพิจารณาร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดบทลงโทษ หรือการพิจารณาในการพักโทษให้กับผู้ต้องขังในกรณีที่มีการกระทำความผิดซ้ำ รวมถึงเพื่อประกอบในการพิจารณาเป็นข้อเสนอแนะในการป้องกันการก่ออาชญากรรมทางเพศด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุขุม อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ (2559) ได้ศึกษา ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทาง การป้องกันอาชญากรรม พบว่าปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศ มีดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย 2) ปัจจัยด้านเหยื่อ 3) ปัจจัยด้านโอกาส ส่วนข้อเสนอแนะในการป้องกันอาชญากรรมทางเพศแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนปัจจัยความเสี่ยงด้านโอกาส ได้แก่ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ ทักษะการป้องกันตนเอง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ การมีมาตรการ ส่วนปัจจัยความเสี่ยงด้านผู้กระทำผิด ได้แก่ สถาบันทางสังคมควรอบรมสั่งสอน ชัดเกล้าให้บุคคลเป็นคนดี มีความประพฤติเหมาะสม ส่วนปัจจัยความเสี่ยง ด้านเหยื่อ ได้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ ต้องร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ เรียนรู้วิธีการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม

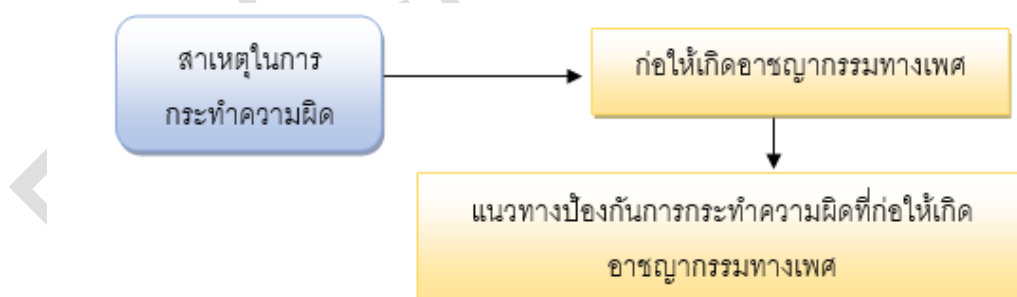
พุฒิพงศ์ พุทธรังค์ นิช วงศ์ส่องจำ และณรงค์ กุลนิเทศ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยการก่ออาชญากรรมทางเพศและพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการตัดสินคดีของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา พบว่าปัจจัยในการเกิดเหตุ คือ 1) ปัจจัยภายในของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา 2) ปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของการก่อและกระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา 3) ลักษณะสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่กระทำความผิดและ

พยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่นำไปสู่การตัดสินคดี โดยทุกปัจจัยล้วนมีความเชื่อมโยงในด้านการกระบวนการและเป้าหมายคือ การป้องกันบุคคลทั่วไปให้ไม่ตกเป็นเหยื่อการข่มขืนกระทำชำเราในทุกด้าน

นราธิวัฒน์ ประภาสอน และกฤษฎวรรณ โล่ห์วีชรินทร์ (2560) ได้ศึกษา บทบาทและความคิดเห็นของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรม ทางอาญาต่ออาชญากรรมทางเพศ ในจังหวัดขอนแก่น พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มองว่าอาชญากรรมทางเพศเป็นปัญหาสำคัญ แต่กระบวนการยุติธรรมหรือกฎหมายยังไม่มีกลไกรับมือกับปัญหาดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่และรับมือกับปัญหาอาชญากรรมทางเพศเป็นไปอย่างยากลำบาก อีกทั้งในประเด็นดังกล่าว ยังเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกและมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่ซับซ้อน จึงทำให้ยากแก่การพิจารณาและวินิจฉัย หนทางแก้ไขปัญหาคือ ทุกองค์กรต้องร่วมมือกัน เสนอความคิดเห็น ออกแบบมาตรการหรือกลไกเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไป

มนทกานต์ เชื่อมชิต และคณะ (2555) ได้ศึกษา โครงการการสำรวจสุขภาวะผู้หญิง ที่ประสบปัญหาความรุนแรงทางเพศในกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุของการกระทำรุนแรงต่อผู้หญิง เกิดจาก 1) ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม-มีการกำหนดบทบาทต่าง ๆ 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-ที่จำกัดไว้ว่าผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้ชาย ถูกจำกัดความก้าวหน้าทางการศึกษา อาชีพ การงาน การเงิน 3) ปัจจัยทางกฎหมายและประเพณีและศาสนาระบบกฎหมายที่มีพื้นฐานจากความเชื่อ ศาสนา และประเพณี 4) ปัจจัยทางการเมือง ที่มีจำนวนนักการเมืองชายมากกว่าหญิง ทำให้ไม่ตระหนักถึงปัญหา ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงในมุมมองและความต้องการของผู้หญิง

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดใน สามารถอธิบายในแต่ละประเด็นของกรอบแนวคิดการวิจัย โดยศึกษาสาเหตุในการกระทำผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ ประกอบด้วย สาเหตุในการก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ โดยมีองค์ประกอบจากตัวผู้กระทำผิด จากเหยื่อ หรือจากโอกาสในการกระทำผิด โดยเมื่อทราบสาเหตุที่ส่งผลต่อการก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศแล้ว ท้ายที่สุดจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาแนวทางป้องกันการกระทำผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

1.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ อันประกอบไปด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสืบค้นจากอิเล็กทรอนิกส์และการเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนทั้งสิ้น 19 คน ประกอบด้วย ผู้ต้องขังชาย จำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่เรือนจำ จำนวน 5 คน นักจิตวิทยา จำนวน 2 คน และนักอาชญาวิทยา จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในกลุ่มเดียวกันจะได้รับชุดคำถามสัมภาษณ์ชุดเดียวกัน โดยผู้วิจัยได้ออกแบบ แบบสัมภาษณ์ เป็น 3 ชุด สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละกลุ่ม และแต่ละชุดของแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน

3. การพิทักษ์สิทธิอาสาสมัครในการวิจัย/จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การพิทักษ์สิทธิอาสาสมัครในการวิจัย ทางผู้วิจัยได้ขอความยินยอมในการเข้าร่วมของผู้ให้ข้อมูลสำคัญและพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยขอความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งการลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล โดยมีการชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงการพิทักษ์สิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย หากเข้าร่วมการวิจัยแล้วกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะยกเลิกหรือถอนตัวออกจากการวิจัยได้ โดยจะไม่เกิดผลเสียหายต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการระบุชื่อหรือข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น และจะทำลายข้อมูลเมื่อการวิจัยครั้งนี้สิ้นสุดลง

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ซึ่งผ่านการพิจารณาอนุมัติแล้ว เอกสารรับรองเลขที่ COA.No.RSUERB2023-020

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบการวิเคราะห์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ผู้วิจัยจะนำทฤษฎี เอกสารที่ได้ศึกษา และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาเป็นกรอบการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปสู่การวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) สำหรับการยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลสิ่งที่ค้นพบ จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปในแต่ละประเด็น

ผลการวิจัย (Results)

1. สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศ: กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในคดีข่มขืน เรือนจำพิเศษกรุงเทพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังชาย เจ้าหน้าที่เรือนจำว่า นักจิตวิทยาที่ และนักอาชญาวิทยา รวม 19 คน พบว่า มีประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุ การกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังชายในคดีข่มขืน ในประเด็นสำคัญ 10 ประเด็น สรุปได้ ดังนี้

1.1 ลักษณะทางกายภาพของเหยื่อ เช่น รูปร่าง หน้าตา การแสดงออกของเหยื่อ การแต่งกายของเหยื่อ ทำให้เกิดแรงกระตุ้นทางเพศหรือต้องการแสดงออกทางอารมณ์ทางเพศที่รุนแรง โดยมีความคุ้นเคยหรือใกล้ชิดกับเหยื่อ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเสพยาเสพติดจนทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศจนนำไปสู่การก่อคดีข่มขืน แต่ก็มีผู้ต้องขังบางคน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุว่าเกิดจากการเสพยาเสพติด หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ จนนำไปสู่การก่อคดีทางเพศข่มขืน

1.2 การเสพยาเสพติดหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงปัญหาทางด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข นำไปสู่การก่อคดีอาชญากรรมทางเพศ ทั้งนี้ ในส่วนสถาบันการศึกษา นักโทษเหล่านี้จะไม่ใส่ใจการเรียน หรือมีแม่กินเหล้าและสูบบุหรี่ตั้งแต่ตอนตั้งครรภ์ ส่วนทางด้านกายภาพหรือทางสังคมที่อาศัยอยู่ ตลอดจนสภาพครอบครัว การเสพยาเสพติด ในวัยเด็ก เห็นแล้วอยากทดลอง เมื่อผู้ก่อเหตุกระทำความผิดแล้วมีการข่มขู่เหยื่อทั้งการข่มขู่จะทำร้ายร่างกาย ตลอดจนการข่มขู่ที่จะทำให้อับอายจนเหยื่อไม่กล้าเข้าแจ้งความเอาผิดต่อผู้ก่อเหตุ ส่วนในกรณีที่เกิดกับเด็ก จะมีการล่อลวง เช่น ชื้อขนมหรือสิ่งของมาล่อลวง เมื่อก่อเหตุกระทำความผิดแล้วมีการข่มขู่เด็กให้กลัวเพื่อไม่ให้ นำความไปบอกผู้ปกครอง หรือเล่าให้ผู้อื่นฟัง

1.3 ปัญหาทางด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข เป็นสาเหตุในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ เพราะสภาพสังคมที่อยู่อาศัยในชุมชนแออัด เกิดการหลอหลอมจากชุมชนที่มีปัญหา ทำให้เด็กเห็นสภาพปัญหาต่าง ๆ จนเกิดเป็นความเคยชิน จนไม่รู้สึกละอายในสิ่งที่ตนเองกระทำเป็นเรื่องผิด ครอบครัวก็มีส่วนสำคัญมาก เพราะครอบครัวนั้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างสำนึก การอบรม เลี้ยงดู ในวัยเด็กให้มีคุณธรรมจริยธรรม หรือการรู้จักผิดชอบชั่วดี การรู้จักยับยั้งชั่งใจ ล้วนเป็นปัจจัยจากพื้นฐานของครอบครัวทั้งสิ้น ในขณะที่เด็กที่ถูกปล่อยให้อยู่กับบ้านโดยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว จะทำให้มีการกระตุ้นพฤติกรรมของเด็ก ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีได้

1.4 เกิดจากการกระตุ้นทางเพศ หรือ Sex Drive มีความต้องการทางเพศสูง ไม่สามารถยับยั้งชั่งใจตัวเองได้ดีพอ บางครั้งไม่สามารถห้ามความต้องการของตนเองได้ ตลอดจนโอกาสเอื้ออำนวยในการกระทำความผิด หรือความแค้น หรือความตื่นตัวทางเพศที่ผิดปกติ ล้วนเป็น Sexual Drive หรือเป็นแรงขับทางเพศภายในที่ส่งผลให้นักโทษกระทำความผิดได้ทั้งสิ้น

1.5 การรับรู้สื่อลามกทางอารมณ์จากสื่อ เช่น หนังสือลามกอนาจาร ภาพโป๊ เปลือย คลิปวิดีโอผิดกฎหมาย เป็นสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ พบว่า มีการดูสื่อลามกพร้อมกับเสพยาไปด้วย ทำให้เกิดการกระตุ้นให้มีอารมณ์ทางเพศขึ้น

1.6 ความคุ้นเคยกับเหยื่อ เป็นเหตุให้ก่ออาชญากรรมทางเพศ โดยมีปัจจัยนำไปสู่การก่อเหตุ คือ การเสพยาเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดการกระตุ้นทางอารมณ์ เกิดอารมณ์ความต้องการชว่อบ จนนำไปสู่การก่อคดีขึ้น รวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อให้กระทำความผิด เช่น บ้านของเหยื่อไม่ได้ปิดมิดชิด หรือเป็นกลุ่มเพื่อน หรือญาติพี่น้องคนใกล้ชิด ทำให้เกิดความไวเนื้อเชื้อใจ เกิดความคุ้นเคยสนิทสนมกับเหยื่อ และมีบางส่วนที่เกิดจากปมด้อยในจิตใจ ที่บางคนมีความคิดว่าตนเองหน้าตาไม่ดี ไม่มีความสามารถที่จะทำให้ผู้หญิงชอบได้ บางส่วนเกิดจากการศึกษาของผู้ก่อเหตุ ตลอดจนอาชีพที่ทำ และรายได้ในชีวิตประจำวันที่ได้

1.7 ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย พบว่า นักโทษมีความคิดว่าตนเองมีความได้เปรียบ หรือมีความรู้สึกว่าตนเองเหนือกว่าเหยื่อ บางครั้งมีการถ่ายคลิปเพื่อข่มขู่ หรือแบล็กเมล์เหยื่อ เพื่อไม่ให้เหยื่อกล้านำเรื่องไปแจ้งความดำเนินคดี ไม่มีหลักฐานที่สามารถเอาผิดได้ และปัจจัยที่เกิดจากโอกาสเอื้ออำนวยให้ก่อเหตุ รวมถึงสถานที่เหมาะสมในการก่อเหตุ หรือเกิดจากปัจจัยแรงผลักดันจากภายใน มีความต้องการสูง ทำให้อารมณ์ในตัวพลุ่งพล่านไม่สามารถระงับได้ หรือเกิดจากเหยื่อทำหาย ทำตัวประมาณว่านักโทษไม่กล้ากระทำความผิด หรือมีการดูถูกความเป็นชาย

1.8 โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะของเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ เช่น ลักษณะสภาพที่อยู่อาศัย สภาพสังคม ทั้งของเหยื่อ และผู้ก่อเหตุ เกิดในช่วงเวลาที่เอื้อต่อการก่อเหตุ เช่น ในเวลาที่ไม่มียุอื่นอยู่ด้วย สถานที่เหมาะสมกับการก่อเหตุ เช่น สถานที่ลับตาผู้คน ไม่มีคนอื่นอยู่ด้วยในสถานที่นั้น เป็นต้น ลักษณะของเหยื่อ เช่น ความสนิทสนม คุ้นเคยกับเหยื่อ ลักษณะของเหยื่อมีความน่ารัก หน้าตาดี แต่งตัวดูดี เป็นต้น เกิดจากตัวผู้ก่อเหตุ เช่น มีความต้องการทางเพศมากกว่าปกติ เกิดจากการเสพยาเสพติด หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ และขาดการยับยั้งชั่งใจ เป็นต้น

1.9 ความสามารถในการยับยั้งชั่งใจต่ำ และไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดี พบว่า นักโทษในคดีข่มขืนนั้น เป็นบุคคลที่มีสติรู้ตัว แต่แค่ไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดีและตั้งใจ ไม่มีความรู้สึกผิด ส่วนใหญ่จะก่อคดีข่มขืนเหยื่อซ้ำ ๆ ติดต่อกันหลายครั้ง ในนักโทษบางคนสำนึกได้จริง ๆ แต่ในบางคนไม่รู้สึกผิด แต่เหมือนเรียนรู้อย่างจากสิ่งที่ตามมาจากการกระทำของตนเอง เช่น ข่มขืนแล้วจากความเมา ทำให้ติดคุก นักโทษก็รู้สึกเสียใจที่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน แต่ไม่ได้รู้สึกกับผู้เสียหาย ทั้งนี้ในประเด็นนี้ส่วนใหญ่ตอบได้ยากมาก เพราะเป็นความแตกต่างของแต่ละบุคคล บางครั้ง พบว่า นักโทษส่วนใหญ่เมื่อรับโทษ จะมีความรู้สึกสำนึกผิดในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไป แต่ก็เพียงส่วนน้อย ส่วนใหญ่จะบอกว่าตนเองไม่ผิด ไม่โทษตนเอง กลับเป็นการโทษเหยื่อว่าสาเหตุที่ก่อเหตุเกิดจากปัจจัยของเหยื่อ ซึ่งไม่ค่อยมีความรู้สึกสำนึกผิดในกลุ่มของนักโทษที่ตั้งใจก่อเหตุ หรือในบางครั้ง มีความรู้สึกผิด แต่อ้างว่าเกิดจากการใช้สารเสพติด หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนขาดสติ ทำให้ผู้ก่อเหตุขาดการยับยั้งชั่งใจ และในนักโทษบางรายมีปัญหาด้านสุขภาพจิตร่วมด้วย

1.10 มีปมในวัยเด็ก ขาดความมั่นใจในตนเอง พบว่า นักโทษบางคนมีพฤติกรรมหรืออุปนิสัยจำพวกขี้แพ้ว อาจเกิดจากการถูกกลั่นแกล้งที่แสดงออกด้วยคำพูด หรือ พฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งมักเกิดขึ้นในสังคมที่มีช่องว่างระหว่างผู้ที่มีพลังกำลัง หรืออำนาจมากกว่าแสดงออกแก่ผู้ที่อ่อนแอกว่า และมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ ๆ หรือที่เรียกว่า ถูกบูลลี่ (Bully) เป็นผลทำให้ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดี มี

ความก้าวร้าว รุนแรง เจ็บ ไม่พูด เกิดความรู้สึกต่อต้านสังคม หรือมีปมบางอย่างในชีวิตในวัยเด็ก ต้องหาทางชดเชยความพึงพอใจ หรือเกิดจากความต้องการในการแก้แค้น บางคนมีพฤติกรรมที่เป็นคนที่ขาดความมั่นใจ ขาดการควบคุมอารมณ์ การใช้สติปัญญาในการตัดสินใจไม่พิจารณาไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ ในบางคนรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ เช่น รู้สึกว่ารูปร่างหน้าตาของตนไม่สามารถดึงดูดเพศตรงข้ามได้ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะ มาตรการ และความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำ ความผิด ที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ

จากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังชาย เจ้าหน้าที่เรือนจำว่า นักจิตวิทยาที่ และนักอาชญาวิทยา รวม 19 คน พบว่า ข้อเสนอแนะ มาตรการ และความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำ ความผิดที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศนั้น สามารถแยกเป็นประเด็นที่สำคัญ 5 ประเด็น ดังนี้

2.1 การปลูกฝังทางค่านิยมของเพศชาย-หญิง ในด้านคุณค่าการมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง และการปลูกฝังสิ่งที่ถูกต้องจากครอบครัว พบว่า ควรต้องมีการเริ่มต้นการปลูกฝังตั้งแต่สถาบันครอบครัว โดยเริ่มที่บ้านก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียน การสอนให้เด็กไม่แบ่งแยกว่างานนี้เป็นของผู้หญิง งานนี้เป็นของผู้ชาย การที่ผู้ชายทำงานบ้านไม่ได้เป็นเรื่องเสียหาย การให้เกียรติและให้ความช่วยเหลือผู้หญิง เป็นเรื่องที่ต้องกระทำ การเปลี่ยนทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกับกระบวนการเรียนรู้และความคิดของเด็ก ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างบทบาทของหญิงและชายและจะเกิดความเท่าเทียมกันทางเพศได้ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการกระทำ ความผิดทางเพศได้ ดังนั้น การปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำเพื่อลดปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของผู้ชายด้วย โดยควรเริ่มที่ครอบครัว ต้องมีการปลูกฝังสิ่งที่ถูกต้อง ให้มีศีลธรรม ความยับยั้งชั่งใจ เพราะสถาบันครอบครัว ต้องหล่อหลอมให้เขาเป็นคนดีมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีศีลธรรม ครอบครัวอบอุ่น ป้องกันการเข้าไปยุ่งกับยาเสพติด หรือสื่ออนาจารต่าง ๆ

2.2 การพิจารณาตนเองให้ดี อย่าให้เกิดหลงผิด หรือเกิดอารมณ์เพียงชั่วขณะ ให้ระงับอารมณ์ให้อยู่ เมื่อระงับได้เพียงชั่วเวลาหนึ่ง ก็จะไม่เกิดเหตุขึ้น และรู้จักการรักครอบครัวให้มาก

2.3 ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะจะเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ระงับความต้องการของตนเองไม่ได้จนกลายเป็นต้นเหตุให้ก่อคดีขึ้นได้

2.4 ปรับบทลงโทษทางกฎหมายของคดีทางเพศในปัจจุบัน พบว่า รากฐานของปัญหาการคุกคามทางเพศที่ผ่านมา กระบวนการลงโทษผู้กระทำผิดในปัจจุบัน ใช้กระบวนการที่ยุติธรรม แต่ไม่ได้มุ่งแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำผิดเพื่อคืนสู่สังคม การลงโทษจึงมักจะถูกหยาบยกมาพูดถึงเพราะเป็นกระบวนการที่เห็นผลชัดมากกว่า แต่การที่จะเปลี่ยนคนนำไปสู่ความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ มันอาจจะไม่เห็นผลใน 1-2 ปี แต่อย่างน้อยการพูดถึงเรื่องบทลงโทษทางกฎหมาย ก็เป็นการป้องปรามคนที่คิด หรือกำลังคิดที่จะก่อเหตุเหล่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 การปรับบทลงโทษให้หนักขึ้น โดยในบางกรณีได้รับการพิจารณาโทษน้อยไป ควรได้รับโทษหนักกว่าที่ได้รับอยู่ในบางกรณี เช่น ในกรณีข่มขืนแล้วฆ่าเหยื่อ ควรมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต หรือควรหนักกว่าที่พิจารณาโทษในปัจจุบัน หรือในกรณีที่มีการกระทำ ความผิดซ้ำ ไม่สมควรได้รับการพิจารณาลดโทษ เป็นต้น และถ้าในกรณีข่มขืนในครอบครัว อาจจะเหมาะสมที่ต้องรับโทษหนัก แต่บางกรณีที่ไม่ตั้งใจ

ก็เหมาะสมที่จะพิจารณาโทษหนัก ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ก่อเหตุ หรือคนที่จะก่อเหตุเกิดความกลัวต่อผลของการกระทำผิดและยับยั้งชั่งใจก่อนที่จะตัดสินใจก่อเหตุ

2.4.2 การเพิ่มบทลงโทษด้วยการ “ฉีดยาให้ไข้ฝอ” พบว่า ส่วนใหญ่สนับสนุนและเห็นด้วย แต่ควรพิจารณาความรุนแรงตามกรณีของการก่อคดีเป็นสำคัญ การเพิ่มบทลงโทษเป็นการป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดซ้ำ และทำให้นักโทษหรือผู้คนที่คิดจะก่อเหตุต่าง ๆ เกิดความกลัวที่จะก่อเหตุแต่ก็ควรมีการพิจารณาเป็นราย ๆ ทั้งนี้จำเป็นต้องไปดูที่กระบวนการยุติธรรม ดูเป็นแต่ละบุคคล กระบวนการสอบสวนของไทยยังไม่ดีเท่าที่ควร หากมีการปรับกระบวนการสอบสวนให้ดี ก็จะช่วยในการป้องกันเหตุและเป็นการพิจารณาการลงโทษด้วยความเป็นธรรมได้ แต่บางส่วนพบว่า มีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยข้อดีของบทลงโทษดังกล่าว คือ ป้องกันคนที่กำลังจะทำหรือมีความคิดที่จะทำความผิด ซึ่งหากกฎหมายรุนแรงจริง ๆ คนที่คิดจะก่อเหตุก็จะเกิดความรู้สึกกลัว ทำให้สามารถป้องกันได้ในระดับหนึ่ง ในส่วนของข้อเสีย การเพิ่มโทษอาจทำให้ผู้ต้องหาข่มขืนแล้วฆ่าเหยื่อเพราะคิดว่าอย่างไรก็ได้รับโทษหนักอยู่ดี ซึ่งจะทำให้โอกาสที่เหยื่อจะรอดยากยิ่งขึ้น แต่ในบางมุมมองมีความเห็นว่า เป็นความผิดที่รุนแรงเกินไป โทษรุนแรงไม่เหมาะสมกับสิ่งที่ทำ ควรพิจารณาดูที่คดีว่าเป็นเช่นไร เหยื่อสมยอมเพื่อแจ้งความเอาผิด หรือโดนบังคับข่มขืนใจ โดยดูจากเจตนาของการก่อเหตุเป็นหลักในการพิจารณาการรับโทษ

2.5 หลีกเลี่ยงสื่อลามก อนาจาร และภาครัฐต้องมีนโยบายที่ชัดเจน และบังคับใช้อย่างจริงจังในการควบคุมการเผยแพร่สื่อลามก อนาจาร

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวม 19 คน โดยพบว่าสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศ ประกอบด้วย 11 ประการ คือ 1) ลักษณะทางกายภาพของเหยื่อ เช่น รูปร่าง หน้าตา การแสดงออกของเหยื่อ การแต่งกายของเหยื่อ เป็นต้น ทำให้เกิดแรงกระตุ้นทางเพศหรือต้องการแสดงออกทางอารมณ์ทางเพศที่รุนแรง และปัจจัยด้านโอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะของเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ เป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมทางเพศ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุขุมมา อรุณจิต และ วุฒิพล มั่นเหมาะ ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งผลการศึกษาพบว่าปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศ สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เสพยาเสพติด ได้รับสิ่งยั่วยุจากสื่อ 2) ปัจจัยด้านเหยื่อ ได้แก่ อยู่ในภาวะเสพของมีนเมา รูปร่างหน้าตาดี แต่งกายล่อแหลม ครอบครัวยุคใหม่ไม่สมบูรณ์แตกแยกห่างเหิน มี 3) ปัจจัยด้านโอกาส ได้แก่ ความใกล้ชิดเนื่องจากเป็นคน รู้จักสนิทสนมกัน เหตุเกิดในเวลาว่างกลางคืน-ดึก และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงพื้นที่เปลี่ยว ลับตาคน 2) การเสพยาเสพติดหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมไปถึงปัญหาทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข สอดคล้องกับ สฤชดี สืบพงษ์ศิริ (2560) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมอาชญากรรมข่มขืน ว่าสาเหตุจากความผิดปกติทางจิตใจ (Mental Disorder) ในลักษณะของการเป็นโรคจิต เช่น โรคหวาดระแวง (Paranoid) ปัญญาอ่อนและโรคทางสมอง (Organic Brain Diseases) ที่จะทำให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป และกระทำความผิดโดยขาดการรู้สึกรับผิดชอบชีวิต

3) ปัญหาทางด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในแวดวงของยาเสพติดและอบายมุข สอดคล้องกับ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned: TRA) ที่อธิบายพฤติกรรมที่ควบคุมได้ด้วยตนเอง บุคคลที่มีเจตนาจะกระทำพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงมาจาก 2 ปัจจัยคือ 1. เจตคติต่อพฤติกรรมถูกกำหนด โดยความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรม 2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ถูกกำหนดโดยความเชื่อว่าคุณค่าหรือกลุ่มที่สำคัญ สำหรับเขาคิดว่าเขา ควรทำ/ไม่ควร ทำพฤติกรรมนั้นและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลว่า มีมากน้อยแค่ไหน ถ้าบุคคลเชื่อว่าคนอื่นหรือกลุ่มคนที่สำคัญต่อเขาเชื่อว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้น 4) เกิดจากการกระตุ้นทางเพศ สอดคล้องกับ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory) ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ โดยพบว่า เมื่อมีเหตุการณ์สภาพแวดล้อมหรือเมื่อมีสิ่งเร้าต่าง ๆ มากกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างใดอย่าง หนึ่งสุดแล้วแต่กรณีจิตใจจะเกิดความขัดแย้งสองอย่างคือ การกระทำในสิ่งที่ถูก และการกระทำในสิ่งที่ผิด และ ยังสอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยม (Feminist) ในระบบแนวคิดชายใหญ่ (Patriarchy) 5) การรับรู้สิ่งยั่วยุ ทางกามารมณ์จากสื่อต่าง ๆ 6) ความคุ้นเคยกับเหยื่อ 7) ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย สอดคล้องกับทฤษฎี การกระทำด้วยเหตุผล โดยบุคคลที่มีเจตนา จะกระทำพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงมาจาก 2 ปัจจัย คือ 1. เจตคติต่อพฤติกรรม และ 2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ทำให้เกิดความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ทั้งยัง สอดคล้องกับทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด หรือทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล ที่ว่ามนุษย์เป็นผู้มีเจตจำนงเสรี (Free will) และมีเหตุผล ซึ่งก่อนการตัดสินใจจะกระทำสิ่งใดจะมีการคำนึงถึงผลเสียและผลประโยชน์ จึงไม่ คิดถึงและไม่มีความเกรงกลัวกฎหมาย 8) โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะของเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ 9) ความสามารถในการยับยั้งชั่งใจต่ำ 10) มีปมในวัยเด็ก ทำให้นักโทษก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ ดังกล่าว ข้างต้น เกิดจากเหตุปัจจัยทั้ง 3 นั้นสอดคล้องกับ ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการอธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ทั้งนี้ Ronald V. Clarke John Eck. (2003: 26) กล่าวถึงส่วนประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม 3 ด้าน คือ 1) ผู้กระทำผิด/คนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด 2) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มุ่งหมาย กระทำต่อ หรือเป็นเป้าหมายที่ต้องการ 3) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จะทำให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ง่าย ทฤษฎี ดังกล่าวนี้นี้

มีการนำเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมได้ โดย ต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งหายไป ซึ่งจะทำให้ อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังได้เสนอแนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิด อาชญากรรมทางเพศ ประกอบด้วย 5 ประการ คือ 1) การปลูกฝังทางค่านิยมของเพศชาย-หญิง ในด้านคุณค่า การมีสิทธิเท่าเทียมกัน 2) การพิจารณาตนเองให้ดี อย่าให้เกิดหลงผิด 3) ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 4) ปรับบทลงโทษทางกฎหมาย 5) หลีกเลี่ยงสื่อลามก อนาจาร สอดคล้องกับ

ทฤษฎีสตรีนิยมที่ต้องการปรับเปลี่ยนความคิดของสังคมให้เกิดความเท่าเทียมกัน โดยพบว่าสาเหตุหนึ่งที่น่ามาสู่การใช้ความรุนแรง คือเกิดจากความเหลื่อมล้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศที่ทำให้ผู้หญิงถูกกีดกัน และมีสถานภาพที่ด้อยกว่าผู้ชาย จากการปลุกฝังในสังคมชายเป็นใหญ่ จนกลายเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกิดการเอารัดเอาเปรียบระหว่างกันซึ่งเป็นการเพิ่มให้เกิดความขัดแย้ง ความไม่ลงรอยทางความคิดมากยิ่งขึ้น เป็นสาเหตุที่น่ามาสู่การใช้ความรุนแรงกับผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่ออยู่บ่อยครั้ง วิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงในสังคมไทย คือ การปรับเปลี่ยนในด้านโครงสร้างสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างเป็นระบบ ปรับทัศนคติเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคมให้คนในสังคมเชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายแม้จะมีความแตกต่างกันแต่ทุกคนก็มีคุณค่าไม่ด้อยไปกว่ากัน และผู้หญิงก็ต้องพยายามที่จะยืนด้วยขาของตัวเองมากกว่าการพึ่งพิงผู้ชายเป็นหลัก และเรียกร้องเกี่ยวกับการป้องกันสิทธิต่าง ๆ ของตัวเอง และยังสอดคล้องกับทฤษฎีตัวแบบของการป้องกันอาชญากรรมที่ Jeffery (1971) เสนอแนวคิดแบ่งประเภทการป้องกันอาชญากรรมออกเป็น 3 ระดับ ในหนังสือชื่อ “Crime Prevention Through Environmental Design” ซึ่งประกอบด้วย 1) การป้องกันปฐมภูมิ 2) การป้องกันทุติยภูมิ 3) การป้องกันตติยภูมิ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม ของสถาบันอาชญาวิทยาแห่งออสเตรเลีย ที่สรุปแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมไว้ 3 แนวทาง คือ 1) การป้องกันอาชญากรรมเชิงสภาพแวดล้อม (Environmental Crime Prevention) 2) การป้องกันอาชญากรรมเชิงสังคม (Social approach) 3) การป้องกันอาชญากรรมเชิงกระบวนการยุติธรรม (Criminal Justice Approach)

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รัฐบาลควรดำเนินการควบคุมสื่อลามกอนาจารและสิ่งยั่วยุทางเพศ โดยอาจปิดเว็บไซต์หรือช่องทางในการเข้าถึงผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ สิ่งพิมพ์ ที่สื่อแสดงในเรื่องการมรณ์อย่างเข้มงวด จริงจัง และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปราบปรามปัญหาเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาตั้งแต่ต้นทาง

1.2 ภาครัฐควรกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งส่งเสริมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนของชาติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่วัย และรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการของเพศชาย รวมทั้งส่งเสริมการมีความรู้และทักษะการต่อสู้ในการป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากบุคคลภายในและภายนอกครอบครัว

1.3 เรือนจำและทัณฑสถาน ควรปรับรูปแบบการฟื้นฟูพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดทางเพศ ให้สอดคล้องกับลักษณะหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิด โดยการใช้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบต่อเหยื่อทั้งทางตรงและทางอ้อม

1.4 รัฐบาล ควรมีมาตรการทางกฎหมายในการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการข่มขู่และยับยั้งการกระทำผิดต่อไป

1.5 ภาครัฐควรมีการกำหนดมาตรการในการบังคับใช้กฎหมาย และการพิจารณาการพักโทษ หรือลดโทษ โดยอาจพิจารณาจากการกระทำความผิดซ้ำ หรือการประพฤติตนของผู้ต้องขังหลังจากที่ได้รับการพักโทษร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ควรส่งเสริมหรือรับปรึกษาการแก้ไขปัญหาทางครอบครัวในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ ทางอินเทอร์เน็ต หรือในรูปการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมของสมาชิกภายในครอบครัวอย่างต่อเนื่องและเน้นกิจกรรมที่กระตุ้นการเห็นคุณค่าของกันและกันของบุคคลในครอบครัว รวมทั้งกิจกรรมที่เน้นภาระหน้าที่ที่ควรปฏิบัติของหัวหน้าครอบครัว

2.3 ส่งเสริมการแต่งกายของผู้หญิงที่ไม่ล่อแหลม โปะ เปลือย เพื่อตัดโอกาสในการกระตุ้นให้เกิดการก่ออาชญากรรมทางเพศ

2.4 หน่วยงานรัฐต้องเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการปลูกฝังค่านิยมการปฏิบัติ ที่ถูกต้องตั้งแต่เด็ก

2.5 ผู้กระทำความผิดต้องได้รับการอบรม ปรับจิต ปรับทัศนคติและค่านิยม รวมถึงส่งเสริมอาชีพเพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพที่สุจริตได้

2.6 ควรมีการติดตาม เฝ้าระวังผู้ที่ได้รับการพักโทษ หรือได้รับการปล่อยตัว โดยให้มีการลงทะเบียนผู้ที่เคยกระทำความผิด รวมไปถึงการแจ้งผู้นำชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ผู้ได้รับการปล่อยตัวไปอาศัยอยู่ เพื่อช่วยกันป้องกันไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ควรมีการศึกษาในเชิงปริมาณร่วมด้วย โดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นมุมมองของบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยในการก่ออาชญากรรมทางเพศ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมครบถ้วนในทุกมิติ

3.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ควรทำการศึกษาก่อนเหตุอาชญากรรมทางเพศของนักโทษอาชญากรรมในจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ได้แนวทางในการป้องกันการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการวางแผนการแก้ปัญหาต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์. (2559). พฤติกรรมอาชญากรในมุมมองทางจิตวิทยา: ศึกษากรณีทฤษฎีบุคลิกภาพ คดี Nathan Leopold และ Richard Loeb. *วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข*, 2(3), 381-392.
- ศรรัตน์ เสงตระกุล. (2554). วิจัยรุ่น : ยุวอาชญากรและเหยื่ออาชญากรรม. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 5(2), 15-22. สืบค้นจาก <https://so04.tcithaijo.org/index.php/JTJS/article/view/246000>.

- นราธิวัฒน์ ประภาสอน และ กฤษวรรธน์ โล้วชรินทร์. (2560). บทบาทและความคิดเห็นของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่
ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่ออาชญากรรมทางเพศในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารมหาจุฬานาคร
ธรรม์*, 6(10). 5791 – 5801.
- พรศิริ มูลติชัย. (2541). *ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของการกระทำผิดทาง
เพศของเด็กและเยาวชน : กรณีการข่มขืนกระทำชำเรา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พุดพิงศ์ พุทธวงศ์. (2562). ปัจจัยการก่ออาชญากรรมทางเพศและพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์นำไปสู่
การตัดสินคดีของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา. *วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”*, 1(1), 375-382.
- สำรวจสุขภาพของผู้หญิงที่ประสบปัญหาความรุนแรงทางเพศในกรุงเทพมหานคร (Health Survey : Sexual
Violence Against Women in Bangkok). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรญา ปลั่งศรีสกุล. (2561). *บทบาทของพนักงานสอบสวนหญิงในการสอบสวนคดีข่มขืนกระทำชำเรา: ศึกษา
เฉพาะกรณีบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
(สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถุษฐ์ สืบพงษ์ศิริ. (2560). “พฤติกรรมอาชญากรรมข่มขืน”. *วารสารวิชาการอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 1(1), 1-26.
- สุขุม อรุณจิต และ วุฒิพล มั่นเหมาะ. (2559). ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางการป้องกัน
อาชญากรรม. *วารสารวิชาการอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 2(1), 23-
34. สืบค้นจาก [https://so02.tci-thaijo.org/index.php/forensic/article/download/185415/
130386/](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/forensic/article/download/185415/130386/).
- ศุภิศ ก้อนแพง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดคดีอุกฉกรรจ์และสะท้อนขวัญของผู้ต้องขังหญิง
กรณีศึกษา: ทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*,
29(1), 104-114. สืบค้นจาก [https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/viewFile/
1181/1043](https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/viewFile/1181/1043).
- Baker, K. K. (1997). Once a rapist? Motivational evidence and relevancy in rape law. *Harvard
Law Review*, 563-624.
- Bartol, C. R. (1991). Predictive validation of the MMPI for small-town police officers who fail. *Professional Psychology: Research and Practice*, 22(2), 127.
- Clarke, R. V. & Eck, J. (2003). *Become a Problem Solving Crime Analyst In 55 small steps*.
Retrieved from <http://www.popcenter.org/library/reading/pdfs/55stepsUK.pdf>.
- Herzberg, F. (1968). *One more time: How do you motivate employees* (Vol. 65). Boston, MA:
Harvard Business Review.
- Jeffery, C. R. (1971). *Crime Prevention through Environmental Design*. Beverly Hills, CL: Sage
- Nelson, B. (2005). *Pelicans, cormorants, and their relatives*. Oxford University Press.

- North Carolina Wesleyan College. (2005). *Drawing the line: Sexual harassment on campus*. American Association of University Women Educational Foundation, 1111 Sixteenth St. NW, Washington, DC 20036.
- Owen, M. (2004). Sentencing guidelines with integrated offender risk assessment. *Federal Sentencing Reporter*, 16(3), 165-169.
- Turvey, B. (2005). Rapist Modus Operandi and Motive. *Rape Investigation Handbook*, 259.

RPCA-JCSC